

Lovisa stads policy för kapitalanskaffning och placeringar

Stadsstyrelsen

26.6.2023

Stadsfullmäktige

XX.X.2023

Innehåll

Inledning	1
Allmänna principer för finansieringsverksamheten	1
Beslutsfattande och ansvar	1
Finansiella instrument	3
Leasingfinansiering	4
Hållbar finansiering.....	5
Lånetid och amorteringar	6
Motparter	6
Risker och riskhantering	7
Räntesäkringspolicy	9
Dotterföretagens finansiering	10
Rapportering.....	10
Placeringsverksamhet.....	11

Inledning

Syftet med denna policy för kapitalanskaffning och placeringar är att fastställa de väsentliga principerna för Lovisa stads finansieringsverksamhet och den riskhantering som anknyter till finansieringsverksamheten. Med finansieringsverksamhet avses i detta sammanhang anskaffning av främmande kapital, det vill säga i första hand lånefinansiering för att finansiera investeringar och upprätthålla likviditeten. I regel är finansieringen för investeringar långfristig och finansieringen för att trygga likviditeten kortfristig.

Ändringar i förvaltningsstadgan och koncerndirektivet kan uppdateras i denna policy för kapitalanskaffning och placeringar genom ekonomidirektörens beslut utan behandling i stadsfullmäktige.

Allmänna principer för finansieringsverksamheten

Stadens finansförvaltning ska upprätthålla likviditeten, sköta betalningsrörelsen och lånefinansieringen och placera likvida medel (förvaltningsstadgan § 79).

Ett centralt mål för finansieringsverksamheten är att säkerställa den finansiering som behövs för stadens investeringar och att upprätthålla likviditeten i alla marknadssituationer. Övriga centrala mål är att diversifiera finansieringen, minimera finansieringskostnaderna, jämna ut fluktuationerna i finansieringskostnaderna på lång sikt och hantera finansieringsriskerna på en acceptabel nivå. Väsentligt med tanke på riskhanteringen är hanteringen av marknadsrisker och likviditetsrisker.

Lovisa stad konkurransutsätter alla sina betydande finansieringsbehov på marknaden, även om upphandlingslagen inte gäller städens kapitalanskaffning och finansieringsverksamhet.

Staden bedriver en ansvarsfull ekonomisk förvaltning, och stadens kapitalanskaffning syftar till att hålla stadens lånebelopp och låneskötselkostnader på rimlig nivå i förhållande till den interna finansieringen.

Beslutsfattande och ansvar

Enligt 14 § i kommunallagen fattar fullmäktige beslut om grunderna för skötseln av tillgångarna och grunderna för finansierings- och placeringsverksamheten (21.5.2021/419 och RP 242/2020 rd). Stadsfullmäktige fattar således beslut om principerna för användningen av instrument för kapitalanskaffning, såsom derivatavtal. Utöver sina befogenheter behöver stadsfullmäktige i framtiden ta en tydlig ställning till vilken slags finansiering staden ska använda, vilka finansiella instrument och derivatinstrument kan utnyttjas och vilka risker är acceptabla.

I övrigt svarar stadsstyrelsen för stadens finansförvaltning. För de praktiska åtgärderna vad gäller finansförvaltningen svarar ekonomidirektören (förvaltningsstadgan § 79).

I enlighet med 79 § i förvaltningsstadgan beslutar stadsfullmäktige om

- grunderna för skötseln av stadens totala tillgångar och placeringsverksamhet
  - principerna för upplåning och utlåning
  - ändringar i utgivna lån och främmande kapital i samband med att budgeten godkänns.

I enlighet med 79 § i förvaltningsstadgan

- fattar stadsstyrelsen beslut om upplåning och utlåning i enlighet med de principer som stadsfullmäktige godkänt för den del som befogenhet inte i 37 § 4 i förvaltningsstadgan delegerats till ekonomidirektören eller i § 38 till vattenaffärsverkets direktion
- kan stadsstyrelsen delegera befogenhet som gäller upplåning och utlåning till en myndighet som är underställd stadsstyrelsen.

Enligt 37.4 § i förvaltningsstadgan beslutar ekonomidirektören om

- upptagande av budgetlån inom ramen för vad stadsfullmäktige godkänt
- investeringsplansenliga leasingavtal
- upptagande av tillfällig kredit till staden för att säkerställa likviditeten
- försnabbad återbetalning av lån och ändring av lånevillkor för utlåning
- användning av betalningsmedel med kredit och rätten att använda kontona
- avtal som gäller betalningsrörelsen
- ändring av förmånsrättsordningen för in-tecknar som fastställts som säkerhet för stadens fordringar
- avlägsnande av fordringar från bokföringen
- återbördande av de säkerheter som är översäkerhet för lån och borgensförbindelser som staden beviljat
- tillfällig placering av stadens kassamedel i penninginstitut, ifall stadsstyrelsen inte har beslutat om annat
- placeringen av de donerade fondmedel som ekonomiansvarsområdet sköter på det sätt som fondernas stadgar förutsätter samt placeringsverksamheten enligt principer som stadsfullmäktige godkänt
- sektorernas kontantkassor och anknytande anvisningar
- beviljande av betalningstid, indrivning av dröjsmålsränta och om ställningstaganden orsakade av skuldsanering enligt stadsstyrelsens anvisningar
- att avstå från tvångsindrivning då det gäller en totalt osäker fordran eller ifall indrivningskostnaderna blir oskäligen i förhållande till fordran.

I koncerndirektivet och förvaltningsstadgan behandlas också närmare andra frågor som gäller stadsfullmäktiges, stadsstyrelsens, stadsdirektörens, ekonomidirektörens och sektorledarnas beslutsfattande.

Finansiella instrument

Anskaffningen av främmande kapital indelas i kortfristig finansiering (under 1 år) och långfristig finansiering (över 1 år). Genom att balansera den kort- och långfristiga finansieringen säkerställer man att Lovisa stads finansiering är tillräcklig för att klara av förändrade omständigheter. Vilken typ av finansieringsform som väljs bestäms av kostnadseffektiviteten, av riskhanteringen och av hur klar och tydlig och genomförbar lösningen är.

Staden kan använda följande finansiella instrument för kapitalanskaffning:

Kortfristig finansiering

- kommuncertifikat
- kontolimiter
- reverslån

Den primära källan för Lovisa stads kortfristiga finansiering är kommuncertifikat.

Kommuncertifikat är kortfristiga skuldförbindelser som staden emitterar. Innan kommuncertifikaten emitteras gör staden separat upp ett kommuncertifikatprogram med ett finansinstitut, såsom en bank eller en annan finansiär. I kommuncertifikatprogrammet fastställs närmare villkor, såsom löptid och kommuncertifikatens limit, det vill säga totala värde. Kommuncertifikat kan vid behov även användas för att ersätta långfristig kreditgivning. Då ersätts det kommuncertifikat som förfaller till betalning med ett nytt kommuncertifikat.

I sin kortfristiga finansiering kan staden också använda sig av bankers kontolimiter.

I dotterbolagens tillfälliga finansiering kan intern finansiering inom koncernen användas. Dotterbolagen kan ansluta sig till koncernkontot. Koncernkontot är en administrerbar helhet, där moderbolaget och respektive dotterbolag har ett eget enhetskonto via vilket betalningstransaktioner hanteras.

Långfristig finansiering

- reverslån
- masskuldebrevslån
- leasingfinansiering

Staden anskaffar sitt långfristiga främmande kapital i första hand genom reverslån. Staden kan ta upp lån med fast eller rörlig ränta. Dessutom kan masskuldebrevslån och leasingfinansiering användas.

Masskuldebrevslån är ett lån som staden emitterat och som också kan säljas till investerare. Masskuldebrevslånen är skuldebrev där emittenten lånar medel från investerare för en på förhand bestämd tidsperiod. När ett masskuldebrevslån förfaller betalas det kapital som samlats in vid emissionen tillbaka till investerarna. Den ränta som allmänt betalas för ett masskuldebrevslån kan vara antingen fast (kupongränta) eller rörlig (referensränta + marginal).

Leasingfinansiering

Utöver traditionella finansiella instrument kan Lovisa stad även använda sig av leasingfinansiering för att finansiera investeringar. Leasingfinansiering används främst av skäl som hänför sig till livscykelhantering. Om en upphandling finansieras med genom leasing, ska särskild uppmärksamhet ägnas åt kostnaden för hela avtalsperioden och åt avtalsvillkoren. Särskilt ska eventuell förskottsränta, dagshyra och faktureringsarvodet tas i beaktande när alternativens totala ekonomiska fördelaktighet granskas. Likaså ska man då avtalet görs upp ägna uppmärksamhet åt kostnaderna för en eventuell hävning av leasingavtalet i förtid.

Som finansieringsform ökar leasing inte stadens lånekapital, men beloppet av leasingansvaret uppges i noterna till balansräkningen och restvärdesansvaret för finansiella leasingar bärs i allmänhet av leasingtagaren.

De viktigaste formerna av leasingfinansiering specificeras nedan.

Finansiell leasing

Finansiell leasing utgör långfristig uthyrning där finansiären förvärvar finansieringsobjekt från en säljare och hyr ut dem till användaren (leasingtagaren) med ett långfristigt hyresavtal. Leasing binder inte kapital i tillgångar. Leasingtagaren har rätt att använda egendomen i enlighet med leasingavtalet och betalar under avtalsperioden endast för användningen av finansieringsobjektet. Efter leasingperioden bär leasingtagaren ansvaret för leasingobjektet. Leasingtagaren kan efter att leasingperioden gått ut lösa ut leasingobjektet till avtalat restvärde, anvisa en köpare för leasingobjektet eller avtala om en förlängd leasingperiod. Såsom benämningen antyder är finansiell leasing en finansieringsmodell, men med den kan man inte överföra ägandets risker på en extern aktör eller stadens skyldigheter på en finansiär. Finansiell leasing indelas i finansiell leasing av lösa anläggningstillgångar och fastighetsleasing.

Leasing av lösa anläggningstillgångar gäller till exempel långfristig hyrning av maskiner, anläggningar, möbler, fordon och IT- och kontorsanordningar. Det finns ofta möjlighet att ingå ett ramavtal, en finansieringslimit, med finansinstitut, där man avtalar om kommersiella villkor och det praktiska genomförandet av projekt. Ramavtalet utgör den finansiella ram inom vilken leasingprojekt kan genomföras.

Fastighetsleasing är en form av finansiering av byggnadsinvesteringar, där leasingtagaren hyr ett leasingobjekt från finansiären och betalar kapitalhyra till finansiären under avtalsperioden. Efter avtalsperioden ansvarar leasingtagaren beroende av avtalstypen för restvärdet och löser ut leasingobjektet, anvisar en köpare för objektet eller avtalar om en ny leasingperiod. Vanligtvis är leasingperioden cirka 20 år och restvärdet efter leasingperioden cirka 20–50 procent. Vanligen förfaller leasingavgifterna till betalning först då objektet är klart. I avgifterna ingår finansieringen under byggtiden samt kostnader för rivning och projektering enligt överenskommelse. Som återbetalningsprogram används annuitetsamortering. Kapitalhyran för leasingen bokförs i resultaträkningen som en driftskostnad och beloppet av det långfristiga leasingansvaret uppges i noterna till bokslutet. När leasingavtalet upphör bokförs byggnadens restvärde bland bestående aktiva i balansräkningen i och med att staden löser in fastigheten.

Operationell leasing

I ett operationellt leasingavtal ingår vanligtvis i större utsträckning olika servicetjänster och andra tjänster (till exempel bilservice), och till skillnad från finansiell leasing bär leasinggivaren ansvaret för leasingobjektet efter att leasingavtalet upphör.

Hållbar finansiering

I detta sammanhang avser hållbar finansiering produkter för finansiering med främmande kapital som tillhandahålls av finansinstitut och som beviljas på villkor av kriterier om investeringens hållbarhet. Kriterierna för att bevilja hållbar finansiering anknyter till investeringens positiva miljökonsekvenser och/eller samhälleliga konsekvenser. En fördel med hållbar finansiering är vanligtvis lite lägre finansieringskostnader.

Hållbar finansiering är ett överbegrepp, och produkterna inom hållbar finansiering kan indelas till exempel i gröna produkter och produkter för samhällsfinansiering. Kriterierna för beviljande av grön finansiering har att göra med hur ekologiskt hållbar den investering som ska finansieras är, medan kriterierna för beviljande av samhällsfinansiering baserar sig på social och kulturell hållbarhet. Hållbar finansiering finns att tillgå i form av låne- och leasingfinansiering.

Den hållbara finansieringen är projektspecifik, och respektive finansinstitut har en egen process för hur hållbar finansiering ska sökas. Man behöver ta hänsyn till de krav som ställs på investeringar med hållbar finansiering i ett så tidigt skede som möjligt av investeringsprojektet för att investeringen ska ha bästa möjliga förutsättningar för att beviljas hållbar finansiering. Vanligtvis ska de fördelar som uppstår i och med projektet tydligt kunna mätas för att finansinstitutet ska bevilja hållbar finansiering för projektet.

För närvarande är kriterierna för hållbar finansiering finansinstitutspecifika, men Europeiska unionen har infört ett klassifikationssystem för hållbar finansiering (EU:s taxonomiförordning) vars mål inkluderar att harmonisera kriterierna för hållbar finansiering. Arbetet med att utarbeta närmare delegerade förordningar som anknyter till taxonomin pågår. Genom taxonomiförordningen fastställs följande miljömål:

1. Begränsning av klimatförändringarna
2. Anpassning till klimatförändringarna
3. Skydd av vatten och marina resurser
4. Främjande av kretsloppsekonomi, återvinning och förebyggande av avfall
5. Förebyggande av föroreningar
6. Skydd av friska ekosystem

För att en investering eller åtgärd ska anses vara förenlig med taxonomin ska den på ett betydande sätt främja ett av dessa sex miljömål och inte orsaka betydande skada för de andra målen (principen Do no significant harm). Utöver detta ska den vara förenlig med FN:s, OECD:s och Internationella arbetsorganisationen ILO:s etiska arbets- och människorättsprinciper (Minimum social safeguards).

Taxonomin håller fortfarande på att definieras ytterligare, och staden kommer att uppdatera avsnittet om taxonomin för hållbar finansiering i sin policy för kapitalanskaffning och placeringar efter att taxonomin har

implementerats i EU:s medlemsstater. I ett senare skede fattas det beslut om huruvida staden framöver strävar efter att endast genomföra investeringar som är förenliga med taxonomin.

Ett projekt som planerats och genomförts utgående från hållbara kriterier är sannolikt förknippat med färre och mindre risker i förhållande till framtidens miljö- och klimatförändringsutmaningar, och dessa fördelar påverkar också tillgången på finansiering och prissättningen. Hållbar finansiering är vanligtvis förmånligare än vanlig låne- eller leasingfinansiering och kan bidra till positiv synlighet för finansierade projekt.

Staden har som mål att planera alla framtida investeringar så att de möjliggör användning av hållbar finansiering. Investeringar kan finansieras med hållbar finansiering såvitt tillgången på hållbar finansiering och villkoren är konkurrenskraftiga.

Lånetid och amorteringar

Lovisa stads investeringar har vanligtvis långvariga verkningar, och därför är det motiverat att investeringar finansieras med långa låneperioder.

Stadens långfristiga lån har i regel en låneperiod på 10–15 år och amorteras genom jämn amortering. Beroende på marknadsläget kan man sträva efter att också använda andra strukturer, såsom stående lån. Det är också möjligt att betala lånen tillbaka i förtid om marknadsläget och den ekonomiska situationen tillåter det (finansieringsavtalets villkor om amortering i förtid måste tas i beaktande).

Vid återbetalningen av lånen kan användas jämn amortering, annuitetsamortering eller engångsamortering. Ifråga om låneportföljen strävar staden efter att sprida lånens förfallotidpunkter.

Motparter

Till motpart som finansiär väljs en tillförlitlig aktör. Sådana är i regel de affärsbanker som är verksamma i Finland samt specialkreditinrättningar, såsom Kuntarahoitus, Europeiska investeringsbanken (EIB), Nordiska investeringsbanken (NIB) och Council of Europe Development Bank (CEB).

Även andra godkända motparter med god kreditvärdighet kan vara motpart för betalningstransaktionerna (till exempel elektronisk ekonomiförvaltning och nätfakturerings) eller leasingfinansieringen. Beslutsfattaren bestäms av befogenheterna enligt förvaltningsstadgan.

Risker och riskhantering

Riskerna för kapitalanskaffningen indelas i marknadsrisk (ränterisk och valutakursrisk), likviditetsrisk (tillgångs- och refinansieringsrisk) och motpartsrisk.

Staden strävar efter att skydda sig mot riskerna bland annat genom en diversifierad finansiering med tanke på låneperiod, återbetalningsprogram, finansieringskälla och -marknad samt räntegrund. Som en riskhanteringsåtgärd konkurrensutsätter Lovisa stad alla sina betydande finansieringsbehov på marknaden.

Risktabell

Risk	Skydd mot risken
Marknadsrisk <ul style="list-style-type: none"> – Ränterisk: Förändring i finansieringskostnader – Valutakursrisk: Valutakursernas inverkan på lån eller placeringar 	<ul style="list-style-type: none"> – Räntesäkring, spridning av lånetid och räntebindning – Kapitalanskaffning i euro
Likviditetsrisk: <ul style="list-style-type: none"> – Likviditeten räcker inte till för låneskötseln och avgifter för övriga kostnader – Tillgångsrisk: Fluktuationer i tillgången på pengar på grund av omständigheter på penningmarknaden – Refinansieringsrisk: Finansiering som förfaller behöver finansieras på nytt och tillgången på pengar har blivit svårare eller priset har stigit 	<ul style="list-style-type: none"> – Upprätthållande av likviditeten på konton för finansiella transaktioner – Placering kassamedel enligt principerna för placeringsverksamheten – Upprätthållande av likviditeten och utnyttjande av finansieringsalternativ på ett mångsidigt sätt – Diversifiering av löptidsstrukturerna
Motpartsrisk: <ul style="list-style-type: none"> – Motparten fullgör inte sina avtalsförpliktelser och det blir svårare att få tillgång till medel 	<ul style="list-style-type: none"> – Finansierings- och marknadsåtgärder vidtas endast med tillförlitliga motparter som godkänts på förhand

Marknadsrisk

- Ränterisk uppstår då förändringar i marknadsräntorna och marginalen påverkar stadens finansieringskostnader. Då det är fråga om lån med rörlig ränta realiserar ränterisken när räntenivån ökar och i fråga om lån med fast ränta då räntenivån sjunker. Ränterisken gäller den gällande lånestocken, den del av lånestocken som ska refinansieras och nya lån.
  - Man kan skydda sig mot ränterisken med enkla instrument för ränteskydd.
  - Ränterisken kan hanteras genom fördelning av räntebindningen (genom att diversifiera låneportföljen i lån med fast ränta och lån med rörlig ränta), spridning av lånetiderna (genom en jämn spridning av förfallotidpunkterna för lånen och amorteringarna) samt med räntesäkring.
- Valutakursrisk uppstår då man tar upp skuld eller placerar i annan valuta än hemvaluta. Av den som tar en valutakursrisk krävs förståelse för sambanden mellan räntor, valutakurser och inflation. Valutakursrisken hanteras genom att i kapitalanskaffningen fokusera på finansiella instrument i euro.
  - Lovisa stadskoncern finansierar sin verksamhet i euro, och i regel tar Lovisa stad inte alls några valutakursrisker i kapitalanskaffningen.

Likviditetsrisk

På stadens konton för betalningstransaktioner finns penningmedel för att upprätthålla den dagliga likviditeten. Om det är möjligt och förnuftigt att investera, placeras stadens kassamedel på ett produktivt sätt och med iakttagande av försiktighetsprincipen.

- Tillgångsrisk avser den fluktuation i tillgången på pengar som orsakas av läget på penningmarknaden. I svåra marknadslägen försämras tillgången på pengar.
  - Tillgångsriskerna hanteras genom att ha en tillräcklig likviditetsreserv och utnyttja finansieringsalternativ på ett mångsidigt sätt. Till dessa hör pengar och banksättningar, likvida placeringar, kreditlimiter, kommuncertifikat och andra kreditavtal.
  - För att hantera tillgångsriskerna behöver staden i regel ha likvida medel, det vill säga kassamedel, för att täcka cirka 30 dagars behov.

- Refinansieringsrisken anknäver till finansiering som förfaller och som behöver finansieras på nytt med främmande kapital. Refinansieringsrisken realiserar till exempel i situationer där investeringens längd är längre än lånetiden. Då refinansieringsrisken realiserar kan tillgången på finansiering (särskilt långfristig) på marknaden försämras och priset på finansieringen kan vara betydligt hög till exempel på grund av låntagarens försämrade kreditvärdighet eller störningar på finansieringsmarknaden. Långa lånetider ökar kassaflödets förutsägbarhet, men långvarig finansiering är dyrare än kortvarig finansiering där refinansieringsrisken är större.
  - Refinansieringsrisken minimeras genom diversifiering av låneportföljens löptidsstruktur.

Motpartsrisk

- Med motpartsrisk avses att motparten inte fullgör sina avtalsförpliktelser och att Lovisa stad till följd av detta blir utan vissa medel.
  - För att hantera motpartsrisken utför Lovisa stad finansierings- och marknadsåtgärder endast med tillförlitliga parter.
  - Då det gäller beviljande av borgen hanteras motpartsriskerna bland annat genom att kräva tillräckliga motsäkerheter.

Räntesäkringspolicy

Genom räntesäkring strävar staden efter en stabil och förutsägbar finansieringskostnadsnivå. Man kan skydda sig mot ränterisker genom att binda en del av lånen till fast ränta, genom att sprida lånetiderna eller ingå ränteswapavtal, använda ränteoptioner och olika kombinationer av dessa. Derivat används i syfte att hantera låneportföljens ränterisker; med andra ord ska derivat användas endast i skyddande syfte. Staden undviker komplicerade säkringsstrukturer.

Användning av derivat gör det möjligt att separera finansieringsanskaffningen från riskhanteringen. Man kan avtala om lån med en utvald finansiär, och ränterisken kan hanteras med ett separat derivatavtal, vilket innebär att tillhandahållaren av derivatet vid behov kan konkurrensutsättas separat. Derivatavtal kan exempelvis användas för att ändra ränteprofilen för en befintlig låneportfölj eller ett enskilt lån utan att behöva förhandla om lånevillkoren på nytt. Motparten för derivatinstrumenten ska bestå av inhemska eller utländska finansinstitut med god kreditvärdighet. Den faktiska kostnadseffekten för en eventuell negativ referensränta ska beaktas då man vidtar skyddande åtgärder.

Ingående av derivat förutsätter att man har ett allmänt avtal om derivat. Ett allmänt avtal om derivat gör det möjligt att ingå ett derivatavtal i räntesäkrande syfte i enlighet med principerna för säkringspolicyn, men förpliktar inte ingående av ett avtal. I det allmänna avtalet om derivat avtalar man om de allmänna villkor som ska tillämpas i derivatavtalen med en bank eller ett finansinstitut. De närmare villkoren för varje derivatavtal avtalas och fastställs separat.

Tillåtna räntesäkringsmetoder:

- Fast ränta
- Rörlig ränta
- Ränteswapavtal
- Rântetak, räntegolv eller räntekorridor eller annat jämförbart ränteoptionsavtal

Den rådande skyddsgraden påverkas av stadens ränteuppskattning, marknadsläget, lånebeloppet och prognosen för lånebeloppets utveckling. Derivatavtal kan även användas för att ändra räntan för ett lån från fast till rörlig.

Skyddsgrad för låneportföljen:

- Med skyddsgrad avses hur stor andel av hela låneportföljen utgör räntesäkrade lån. De lån som är skyddade kan vara lån med fast ränta eller lån med rörlig ränta som ändrats till fast med derivatinstrument. Lovisa stad strävar efter en skyddsgrad på 20–50 procent för sin låneportfölj.
- Av motiverade skäl kan man med stadsstyrelsens beslut avvika från målnivån, om marknadsläget tillåter det.
- Låneportföljen omfattar alla finansiella instrument (till exempel reverslån, masskuldebrevslån och leasingfinansiering).

Dottersamfundens finansiering

Vid finansieringen av ett dottersamfund ska konkurrensutsättning utnyttjas och de anvisningar som koncernens ekonomiska ledning gett om planeringen och ordnandet av finansieringen följas. Dottersamfundets investeringar och finansierings-, låne-, borgens- och säkerhetsärenden bereds i samarbete med koncernens ekonomiska ledning. Dottersamfundet ska på förhand anmäla sitt finansieringsbehov för följande år och ekonomiplanepериод i samband med budgeteringen.

Redan i det skede då budgeten upprättas ska man skriftligen reda ut hur ägaren preliminärt förhåller sig till betydande investeringsprojekt, upplåning eller försäljning av egendom. I investeringsplaneringen följs i tillämpliga delar Lovisa stads investeringsanvisningar.

Då de planerar investeringar ska samfundets ledning och styrelse se till att nödvändiga investeringskalkyler och analyser av alternativ är gjorda, så att ägaren har tillräckligt med information för att ge ett förhandsställnings-tagande i frågan.

Rapportering

Ekonomidirektören ansvarar för att rapportera om kapitalanskaffningen till stadsstyrelsen i samband med den ekonomiska rapporteringen då det sker betydande förändringar i finansieringsutgifterna och resultaträkningen till följd av den sammanlagda nettopositionen och eventuella förändringar i marknadsräntorna för lånen och de derivat som skyddar dem.

Placeringsverksamhet

Beslutsfattande inom placeringsverksamheten

I kommuner är det fullmäktige som beslutar om grunderna för placeringsverksamheten (kommunallagen 14 § 2 mom. 6 punkten). Fullmäktige har beslutanderätt bland annat om principerna för hur kommunens likvida medel binds till placeringsverksamheten för en längre tid än ett år och om diversifieringen av placeringar.

Lovisa stads ekonomidirektör har beslutanderätt om tillfällig placering av stadens kassamedel i penninginstitut, ifall stadsstyrelsen inte har beslutat om annat. Ekonomidirektören beslutar också om placeringen av de donerade fondmedel som ekonomiansvarsområdet sköter på det sätt som fondernas stadgar förutsätter samt om placeringsverksamheten enligt principer som stadsfullmäktige godkänt (förvaltningsstadgan § 37.4).

Mål för placeringsverksamheten

Stadens placeringsverksamhet syftar till att säkerställa stadens basservice och de verksamheter som stöder den. Stadens finansierings- och placeringsverksamhet sköts på ett etiskt acceptabelt sätt och så att riskerna sprids.

Med stadens placeringsverksamhet avses placeringar som stöder stadens verksamhet samt placering av kassamedel. Utöver detta kan staden ha donationsmedel att placera på uppdrag. Avkastningen från placeringsverksamheten granskas i form av total avkastning, vilken innebär summan av förändringen i placeringsobjektens värde och den ränta, de dividender eller annat kassaflöde som betalas till investerare.

Principer för placeringar som stöder verksamheten

Placeringar som stöder verksamheten utgörs av placeringar i lån och aktie- och andelskapital genom vilka man stöder sammanslutningar vars verksamhet anknyter till eller betjänar kommunens verksamhet, så att dessa sammanslutningar kan komma i gång med sin verksamhet eller fortsätta med den. Finansieringen består i dessa fall i första hand av investeringar. Placeringar som stöder verksamheten kräver att det finns budgetanslag för ändamålet.

Principer för placering av kassamedel

Med kassamedel avses medel för betalningar och kassaöverskott. Medlen för betalningar består av likvida medel på löpande konton vid penninginstitut. Med kassaöverskott avses medel som inte bundits till upprätthållandet av betalningsrörelsen.

Staden behöver ha en tillräcklig kassaförmögenhet för att kunna genomföra stadens verksamhet och investeringar utan störningar och extra kostnader. Inom stadens verksamhetsmiljö kan en likviditetsreserv på cirka 30 dagar i normala omständigheter anses vara god och tillräcklig. Om det är möjligt och förnuftigt att investera, placeras stadens kassamedel på ett produktivt sätt och med iakttagande av försiktighetsprincipen.

Principer för ansvarsfull placeringsverksamhet

Staden anser att man inte behöver ge avkall på placeringsavkastningen nu eller i framtiden, om placeringsverksamheten idkas ansvarsfullt. Företag och kapitalförvaltare som noga iakttar principerna för hållbar utveckling kan även antas sköta sina ekonomiska förpliktelser klanderfritt, vilket minskar de risker som anknyter till företagets verksamhet eller anseende. Således utgör också ansvar för placeringsavkastningen en del av ansvarsfull placering.

Staden behöver säkerställa att dess värderingar iakttas även i placeringsverksamheten. Då man fattar beslut om placeringar ska man utöver räntabilitet och säkerhet se till att egendomen är ansvarsfullt investerad. Staden använder sig av kapitalförvaltare som har undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI). De kapitalförvaltare som har undertecknat principerna förbinder sig att ta hänsyn till ansvarsfullhetsfrågor i placeringsverksamheten.

Målet med att följa huvudprinciperna för ansvarsfull placeringsverksamhet (ESG) är att ta hänsyn till miljön (E) och utöva verksamheten så att socialt ansvar (S) och god förvaltningssed (G) iakttas. Dessa frågor omfattar respekt för mänskliga rättigheter, jämlikhet och förebyggande av barnarbete samt respekt för grundläggande arbetsrättigheter.

Utöver den uteslutande metoden strävar staden efter att välja tillgångar som direkt bidrar till hållbar utveckling. Det handlar bland annat om rent vatten, minskade utsläpp, energieffektivitet och främjande av jämlikhet.

Om kapitalförvaltaren har orsak att misstänka att någon av de placeringsobjekt som hen har hand om kan stå i strid med ovan nämnda principer är hen skyldig att informera staden om saken utan dröjsmål.

Placeringarna sköts externt genom att använda kapitalförvaltare, vilket innebär att inflytandet främst sker indirekt genom valet av och anvisningarna till kapitalförvaltarna. I fråga om kapitalförvaltarna bedömer man särskilt huruvida kapitalförvaltaren tar ansvarsfullhetsaspekterna i beaktande som en del av beslutsfattandet om placeringarna.

I all verksamhet iakttas gällande lagar och officiella anvisningar, denna policy om kapitalanskaffning och placeringar samt andra beslut och anvisningar av stadsstyrelsen. Förvaltningen av investeringsportföljen kan läggas ut på en kapitalförvaltare som har gott rykte och som övervakas av Finansinspektionen. I kapitalförvaltarens verksamhet, såsom också i fråga om de investeringsobjekt som kapitalförvaltaren väljer, ägnas uppmärksamhet åt transparens och helhetskostnaderna.

Placeringsverksamhetens realavkastningsmål och riskprofil

På lång sikt har placeringsverksamheten som mål att bevara och öka kapitalets realvärde och att erbjuda ett jämnt och förutsägbart inkomstflöde. Genom att bibehålla kapitalets realvärde kan kapitalet och den finansiering som kapitalet tillhandahåller för verksamheten förbli oförändrad i köpkraft över tiden. Detta innebär att kapitalets värde på lång sikt behöver växa i lika stor grad som inflationen för att kunna bibehålla sin köpkraft över tiden och för att man med avkastningen på kapitalet över tiden ska kunna finansiera verksamheten i samma utsträckning.

Placeringsverksamhetens realvärde beräknas med hjälp av inflationen, som beräknas ligga på minst 2 procent på lång sikt (över 10 år).

För varaktigt långsiktigt investerat kapital fastställs ett långsiktigt (till exempel över 10 år) årligt reall avkastningsmål på minst 2 procent. I praktiken bedömer man att detta motsvarar ett årligt nominellt avkastningsmål på 4 procent.

Avkastningen från placeringsverksamheten granskas i form av total avkastning, vilken innebär summan av förändringen i placeringsobjektets värde och den ränta, de dividender eller annat kassaflöde som betalas till investerare minus kostnader. Hur väl placeringsverksamheten lyckas granskas i jämförelse med det långsiktiga realavkastningsmål som ställts upp.

Strävan är att bygga upp riskprofilen så att avkastningsmålet uppnås med så liten risktagning som möjligt. Eftersom investeringsportföljen har en lång placeringshorisont (över 10 år), är det naturligt att nettoavkastningen på kort sikt kan variera över och under den förväntade långsiktiga avkastningsnivån. För att uppnå en stabil placeringsverksamhet är ett mål i valet av tillgångar för investeringsportföljen att de årliga fluktuationerna i avkastningen inte är oskäligt stora.

Allmänna principer för riskhanteringen

Placeringsverksamhet är alltid förknippad med risker, vars effekter man försöker förbereda sig på i förväg genom en tillräckligt stor diversifiering av tillgångarna och med valet av tillgångsklasser och instrument samt andra begränsningar. Regelbunden rapportering om investeringsverksamheten används som ett verktyg för riskhantering i stadsstyrelsen. Utöver detta justeras placeringsstrategin vid behov.

Diversifieringsprinciper

Riskerna diversifieras genom att fördela investeringstillgångarna på olika tillgångsklasser och placeringsobjekt. Genom detta försöker man uttryckligen trygga stadens avkastningsgrund under olika ekonomiska cykler. Trots kravet på diversifiering ska stadens medel placeras i objekt som inte är orimligt svåra att förvalta och som inte orsakar märkbara kostnader. Sakkunniga kan användas som hjälp vid förvaltningen.

Vidare hanteras helhetsrisken för staden enligt följande principer:

1. Marknadsvärdet för ett placeringsobjekt får inte uppgå till mer än 10 procent av stadens totala placeringar. Om värdet av ett enskilt placeringsobjekt överstiger 10 procent av portföljens värde ska inte fler placeringar göras i objektet i fråga. Detta krav beaktas dock inte om stadens medel hänförs till fonder eller dylika ekonomiska tillgångar med vilka investeringarna i omfattande grad kan diversifieras på olika placeringsobjekt och tillgångsklasser på ett kostnadseffektivt sätt och med liten möda.
2. För att effektivisera diversifieringen av räntepaceringar och öka deras säkerhet och/eller deras avkastningsmål kan räntefonderna göra placeringar antingen i en eller flera räntebärande tillgångsklasser och investera i tillgångar som inte är denominerade i euro.
3. Räntepaceringar ska genomföras med ringa valutakursrisk. Andelen företagsobligationer med högre risk och statsobligationer på tillväxtmarknader får såväl tillsammans som separat uppgå till högst 20 procent av de totala tillgångarna.

4. Till sin karaktär ska de alternativa placeringarna vara begripliga och transparenta, och man får inte ta onödigt stora risker med hjälp av dem. Med de alternativa placeringarna eftersträvas särskilt egenskaper som diversifierar investeringsportföljen samt en stabil avkastning och ringa bundenhet till traditionella placeringsobjekt. Kassaflödet från investeringarna ska vara förutsägbart och begripligt, till exempel i form av räntor och hyresavkastning.
5. För stadens tillgångar finns ingen aktiv valutasyn. Placeringarna skyddas för valutakursrisk vid behov. Kapitalförvaltaren kan använda valutaskyddade fonder enligt sin valutasyn.

Målallokering och variationsintervall för placeringarna

Eftersom placeringshorisonten är långsiktig och staden endast vill ta måttliga risker, består stadens placeringsstrategi huvudsakligen av ränte- och aktieplaceringar. Placeringsstrategin omfattar också alternativa placeringar som till sin karaktär är begripliga och transparenta.

Den förväntade avkastningen för målallokeringen syftar till att ge en uppfattning om stadens placeringsavkastning under ett genomsnittligt placeringsår. Syftet med avkastningsförväntningen är inte att uppskatta en noggrann avkastningsnivå utan snarare att hjälpa stadsstyrelsen, stadsdirektören, förvaltningsdirektören och ekonomidirektören att uppskatta avkastningen från placeringsverksamheten.

Nedan presenteras en långsiktig syn på avkastningsförväntningarna för stadens totala placeringstillgångar jämte målviktningar. Variationsbredden är specificerad för stadens bestående placeringstillgångar. Tillgångsslagen och deras interna allokering grundar sig på den rådande marknadssynen. Således varierar stadens tillgångar enligt marknadsläge och kan vara antingen under- eller överviktade jämfört med neutralviktningen.

Tabell: Neutral allokering för investeringsportföljen

Tillgångsslag	Neutralviktning	Variationsbredd
Ränteplaceringar	40 %	20–100 %
Aktieplaceringar	40 %	0–50 %
Alternativa placeringar	20 %	0–30 %

För Lovisa stads investeringar eftersträvas en årlig realavkastning på minst 2 procent på lång sikt.

För att jämna ut avkastningen på kort sikt och säkerställa likviditeten görs placeringar på penningmarknaden. För att förbättra den långsiktiga avkastningen kan placeringar göras i masskuldebrevslån, aktier, placeringsfonder och alternativa placeringsobjekt.

Andelen olika tillgångsslag i investeringsportföljen bestäms utgående från placeringstiden och avkastningsmålet samt den godkända risknivån. På detta sätt försöker man fördela placeringarna så att förhållandet mellan avkastning och risk är optimalt med beaktande av målen för placeringsverksamheten.

Placering av donationsmedel

Donationsmedlen är finansiella värdepapper, pengar eller banktillgodohavanden vars placering styrs av fondens stadga.

Kapitalförvaltningsform och måltillstånd för kapitalförvaltningen

Kapitalförvaltningen kan vara antingen konsultativ eller diskretionär. Vid diskretionär kapitalförvaltning ges en kapitalförvaltare mandat att fatta placeringsbeslut inom ramen för ett kapitalförvaltningsavtal och de begränsningar och skyldigheter som specificeras i det. Stadsstyrelsen fattar beslut om kapitalförvaltningsformen fall för fall.

Som kapitalförvaltare kan användas en eller flera aktörer som uppfyller stadens definition av en högklassig kapitalförvaltare. Kapitalförvaltarna förutsätts följa samma principer i sin placeringsverksamhet som staden själv följer i sin egen placeringsverksamhet.

Principer för byte av kapitalförvaltare

Resultatet av kapitalförvaltarnas arbete bedöms och övervakas av stadsdirektören, ekonomidirektören och stadsstyrelsen. Kapitalförvaltarna konkurreras ut vid behov. Stadsstyrelsen kan besluta om byte av kapitalförvaltare. Vid beslutsfattandet ägnas då uppmärksamhet bland annat åt följande saker:

1. Avkastningen är lägre än vad som generellt har uppnåtts på lång sikt med den rådande risknivån (riskjusterad avkastning i förhållande till jämförelseindex).
2. Kapitalförvaltarens åtgärder står i strid med placeringsstrategin eller kapitalförvaltningsavtalet och/eller anvisningar.
3. Det sker betydande förändringar i kapitalförvaltarens affärsverksamhet eller personal, vilka kan påverka tjänstens eller placeringsverksamhetens kvalitet eller uppnåendet av målen.
4. Kostnaderna för kapitalförvaltningen växer klart eller är höga i förhållande till andra kapitalförvaltningsaktörer.
5. Det finns något annat motiverat skäl till byte av kapitalförvaltare.

Uppföljning av och rapportering om placeringsverksamheten

Syftet med regelbunden rapportering är att minimera de risker som hör samman med placeringsverksamheten och säkerställa att kapitalet utvecklas på ett gynnsamt sätt. Utöver detta behöver stadsstyrelsen, stadsdirektören och ekonomidirektören ha tillgång till information om vilka tillgångsposter och placeringsobjekt investeringsportföljen består av i sin helhet och vilka portföljens väsentligaste risker är.

Anmärkningsvärda händelser som berör placeringarna ska rapporteras till stadsstyrelsen utan dröjsmål. I samband med att stadsstyrelsen behandlar det årliga bokslutet ska ett årligt sammandrag av placeringsverksamheten och dess resultat läggas fram. Det rapporteras årligen om stadens placeringsverksamhet till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige i samband med bokslutet.

Av utredningen ska minst framgå storleken på placeringstillgångarna och deras fördelning i tillgångsklasser, investeringsportföljens sammansättning i sin helhet och resultatet av placeringsverksamheten. Placeringarnas ansvarsfullhet övervakas genom ansvarsfullhetsrapporter som tas fram av kapitalförvaltaren och företagsansvarsrapporter.

Ikraftträdande

Denna policy för kapitalanskaffning och placeringar träder ikraft när den godkänns av stadsfullmäktige och beslutet vunnit laga kraft.